

CARL LING:

EN OKÄND DEL AV VÅR MILITÄRHISTORIA

Ett av våra minst omskrivna krig torde vara det ryska kriget under åren 1788–90. En ny bok från Militärhögskolans militärhistoriska avdelning, under redaktörskap av Gunnar Artéus, kanske innebär en förändring av detta. I själva verket var det vårt största militära engagemang mellan stora nordiska krigets slut år 1721 och vårt indragande i Napoleonkrigen år 1808. Den centrala gestalten i hela boken är av naturliga skäl Gustav III både som 'anstiftare' av kriget och som ytterst ansvarig för den svenska krigföringen.

Boken består av fem uppsatser som behandlar olika aspekter av kriget nämligen: bakgrund till kriget, svenska krigsmaktens tillstånd vid krigets början, landkriget, sjökriget samt till sist några slutsatser om Gustav III:s insatser och militära ledaregenskaper.

Av krigsoperationerna är de till sjöss mest bekanta. Av drabbningarna kan

nämnas de bägge slagen vi Svensksund, den vid Hogland samt det 'Viborgska Gatloppet'. Dessa slag och övriga svenska örlogsinsatser analyseras i det avsnitt som behandlar sjökriget. Av stort intresse är beskrivningarna av de aktuella fartygstyperna. Sjökrigets stora betydelse för krigsutgången understryks då egentligen hela den svenska krigsplanen sprack när konungens bror hertig Carl misslyckades att slå ryssarna vid Hogland.

Förloppen vid landkriget är betydligt mindre kända. Detta är i viss mån förvånande då operationerna var tämligen omfattande och större än exempelvis under 1808–1809 års krig. Även avsnittet som behandlar landkriget är väl genomfört.

Samtliga kapitel är mycket välskrivna och har en utförlig not- och källförteckning. Detta i kombination med åtskilliga illustrationer gör boken väl värd att läsa för alla med intresse av vår militärhistoria.

Gustav III:s krig. Gunnar Artéus, red. Probus 1992